

Дата публікації

06 квітня 2025 року

Інформаційне повідомлення про результати періодичного огляду індикаторів валютного ринку

Рада оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків (далі – Рада оверсайту) на засіданні 27 лютого 2026 року провела п'ятий періодичний огляд індикаторів валютного ринку (офіційного курсу гривні до іноземних валют, облікової ціни банківських металів та довідкового значення курсу гривні до долара США).

Результати огляду підтвердили, що обсяг торгів на валютному ринку України є цілком достатнім для розрахунку надійних індикаторів за курсом гривні до долара США (довідкового та офіційного курсів) за чинною методологією їх визначення як середньозваженого значення.

Валютна структура угод на валютному ринку підтверджує статус долара США як основної курсоутворюючої валюти, операції з ним значно домінують на всіх сегментах валютного ринку. Тенденція до зростання обсягів торгів у сегменті гривня / долар на міжбанківському валютному ринку України триває впродовж останніх років і відображає поступове посилення економічної активності.

Упродовж II кварталу та частково III кварталу 2025 року спостерігалось зростання частки операцій з євро на окремих сегментах валютного ринку, однак у IV кварталі 2025 року ця тенденція призупинилася (у тому числі через стабілізацію курсу євро / долара на світових ринках). Загалом попри те, що частка євро на окремих сегментах валютного ринку дещо зросла, долар США залишається домінуючою валютою на всіх сегментах ринку.

Зокрема, на готівковому сегменті частка євро у II півріччі 2025 року закріпилася на рівні понад чверть від загального обсягу операцій, за безготівковим продажем клієнтами становила близько третини, тоді як за купівлею клієнтами так і не сягнула половини. Лише на міжбанківському валютному ринку частка операцій з євро й далі перебуває на досить

низькому рівні. Частка інших валют на всіх сегментах валютного ринку залишалася маржинальною.

Попри зростання активності на валютному ринку України, ліквідність його міжбанківського сегменту все ще є недостатньою для того, щоб в осяжній перспективі розглядати питання можливого переходу розрахунку індикаторів валютного ринку за методологією фіксингу.

Представлені під час огляду розрахунки та статистичні дані підтвердили актуальність критеріїв відбору угод до первинної вибірки, закладених у чинну методологію розрахунку офіційного та довідкового курсів гривні до долара США.

У межах періодичного огляду індикаторів валютного ринку також здійснено аналіз окремих аспектів функціонування валютного ринку, зокрема:

- за результатами аналізу за індексом Герфіндаля-Гіршмана (ННІ) встановлено, що у II півріччі 2025 року концентрація угод характеризувалася незначним рівнем концентрації як у сегменті торгів між банками, так і між банками та Національним банком України (далі – Національний банк);
за результатами аналізу за показником Concentration Ratio (CR_n) встановлено, що у II півріччі 2025 року за індексом CR₄ концентрація угод у сегменті торгів між банками перебувала на незначному рівні, водночас між банками та Національним банком – у нижній частині середнього рівня концентрації. Крім того, за індексом CR₈ концентрація угод перебувала в коридорі середнього рівня концентрації як у сегменті торгів між банками, так і між банками та Національним банком;
- за результатами порівняння обсягів угод між банками на валютному ринку за даними TIC Bloomberg та Refinitive та файлів статистичної звітності банків було зроблено висновок про релевантність джерела даних для отримання інформації про угоди, що беруться до розрахунку індикаторів валютного ринку;
- за результатами аналізу впливу операцій між банками однієї групи на розрахунок індикаторів валютного ринку встановлено, що у II півріччі 2025 року частка операцій між ними в загальному обсязі операцій на валютному ринку (без Національного банку) була дуже низькою, відповідно матеріального впливу на розрахунок індикаторів валютного ринку такі угоди не чинили.

Протягом II півріччя 2025 року було реалізовано пропозицію, що надійшла до Національного банку у I півріччі 2025 року від нерезидента, стосовно оприлюднення індикаторів валютного ринку. Пропозицією

передбачалося створення англomовної сторінки API щодо офіційного курсу гривні до іноземних валют.

За підсумками здійсненого огляду зроблено висновок, що офіційний / довідковий курс гривні до долара США та методологія їх розрахунку наразі відповідають умовам та потребам ринку на поточному етапі його розвитку. Потреби в зміні методології чи інших аспектів розрахунку та оприлюднення індикаторів валютного ринку гривня / долар наразі немає.

Також узято до уваги, що триває процес імплементації раніше схвалених пропозицій стосовно запровадження розрахунку нового індикатора валютного ринку – довідкового значення курсу гривня / євро за станом на 12 годину та зміни методології розрахунку офіційного курсу інших (відмінних від долара США) валют.

Наступний періодичний огляд індикаторів валютного ринку буде проведено в серпні 2026 року.

Довідково: періодичний огляд індикаторів валютного ринку – спеціальна процедура, метою якої є оцінка наявності структурних зрушень на ринку та/або виникнення інших підстав, що можуть свідчити про потребу заміни існуючих індикаторів, коригування їх методології або інших важливих аспектів, пов'язаних з їх розрахунком та оприлюдненням (час розрахунку, порядок публікації тощо).

Періодичний огляд [здійснює Рада оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків](#). Уперше він був проведений у лютому 2024 року. Надалі цей огляд планується проводити щопівроку – не пізніше лютого та серпня відповідно.

Періодичний огляд індикаторів грошового та валютного ринків здійснюється з метою відповідності цих індикаторів принципам, наведеним у документі [IOSCO: Principles for Financial Benchmarks Final Report July 2013](#). Принцип 10 “Періодичний огляд” цього документа визначає таке:

“Адміністратор має **здійснювати періодичний огляд умов функціонування ринку** базового активу, який вимірюється індикатором, для з'ясування, чи відбулися на ньому структурні зміни, що можуть вимагати зміни до методики індикатора. Адміністратор також має **здійснювати періодичний огляд на предмет, чи не відбулося стискання або ж призупинення функціонування базового активу** так,

що він більше не може бути основою для формування надійного індикатора.

Адміністратор повинен опублікувати або зробити доступним короткий виклад таких оглядів, якщо до індикаторів унесено суттєві зміни, включаючи обґрунтування цих змін”.